

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA SAPNA
OPĆINSKI NAČELNIK

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF B&H
TUZLA CANTON
SAPNA MUNICIPALITY
MAYOR OF THE MUNICIPALITY

S M J E R N I C E
ZA TROGODIŠNJE PLANIRANJE RADA
OPĆINE SAPNA
ZA PERIOD 2025. - 2027. GODINA

SAPNA, FEBRUAR 2024. GODINA

1. Uvod

Izrada Smjernica za trogodišnje planiranje rada Općine Sapna za period 2025-2027. godina (u daljem tekstu: Smjernice) proizilazi kao obaveza iz člana 10. Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 74/19 i 2/21) (u daljem tekstu: Uredba).

Smjernice predstavljaju osnovu za izradu trogodišnjeg plana rada, kako bi se na adekvatan način obuhvatili razvojni prioriteti koji su definisani Strategijom razvoja Općine Sapna za period 2021-2027. godina.

Smjernice imaju za cilj da naznače najvažnije aktivnosti koje je neophodno poduzeti u narednom planskom ciklusu, a koje se odnose na sve oblasti društveno-ekonomskog života na području Općine Sapna. Uredbom su propisani minimalni elementi Smjernica, a iste se izrađuju svake godine za period od tri godine i pripremaju se u skladu sa strateškim dokumentima relevantnim za Općinu Sapna.

Pored toga što predstavljaju usmjerenje za budući rad organa uprave, Smjernice služe i ostalim zainteresovanim stranama koje učestvuju u planiranju i realizaciji projekata i aktivnosti koji su od značaja za građane općine Sapna u narednom trogodišnjem periodu.

Kratak opis razvojnog konteksta Općine Sapna, uključujući izazove i rizike

Općina Sapna u administrativnom pogledu čini jednu od trinaest općina Tuzlanskog kantona u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine. Općina Sapna obuhvata istočne obronke planine Majevice i gornji tok rijeke Sapne, koja čini lijevu pritoku Drine. Prostire se na površini od 118 km² i prema najnovijim statističkim podacima broji oko 11.178 stanovnika. Općina Sapna graniči sa općinama Kalesija i Teočak u Federaciji BiH te opštinama Zvornik i Lopare u RS. Geografski položaj, konfiguracija i kvalitet tla, klima, vodni resursi, historijsko naslijeđe, predstavljaju vrijednu perspektivu za razvoj lokalne zajednice.

U morfografskom smislu, teritorija općine Sapna predstavlja brežuljkasto - brdovito područje u visinskom intervalu od 147-916 m/n.v., dok dolinski pojas obuhvata tok rijeke Sapne.

Po nivou razvijenosti općina Sapna spada u red izrezito nerazvijenih općina u Federaciji BiH i nalazi se na 77 mjestu rang liste općina Federacije BiH.

Veliki procenat zemljišta općine Sapna je pod šumama. Gazdovanje državnim šumama na području općine Sapna vrši JP „Šume TK“ d.d. Kladanj, Šumsko gazdinstvo „Vlaseničko“, Šumarija „Jelica“ Sapna, ŠG „Majevičko“ i ŠG „Sprečko“.

Područje općine Sapna veoma je bogato i vodama. Prostor općine mogao bi se podijeliti na dva hidrografska sistema i to:

- hidrografski sistem, kojeg čini rijeka Sapna i
- hidrografski sistem Snježničkog jezera.

Podaci popisa stanovništva općine Sapna, ukazuju na značajan pad broja stanovnika Općine u posljednjih 10 godina kako zbog migracija tako i zbog smanjenog prirodnog priraštaja.

Privreda općine Sapna najvećim dijelom je oslonjena na javna pravna lica uključujući i javna preduzeća i ustanove kojima je osnivač općina.

Osnovu privrede općine Sapna, u privatnoj svojini, čini građevinarstvo i poljoprivreda zatim trgovina i ugostiteljstvo. Sama struktura privrede ukazuje na činjenicu da ne postoje značajniji prerađivački kapaciteti koji se oslanjaju na prirodne resurse i potencijale u općini Sapna, a koji bi mogli povezivati poljoprivredu, resurs sirovog drveta, i sl.

U razvoju Općine, **poljoprivreda** ima veoma važnu ulogu. Raznovrsnost primarne poljoprivredne proizvodnje ogleda se u biljnoj proizvodnji (ratarstvo, povrtlarstvo, voćarstvo, proizvodnja krmnog bilja), pčelarstvu, te stočarstvu kroz uzgoj sitne i krupne stoke.

Na području općine Sapna registrirano je 598 poljoprivrednih gazdinstva. Od ukupnog broja 579 gazdinstava registrirano je kao porodična poljoprivredna gazdinstva (PPG) kao i 17 poljoprivrednih djelatnosti - obrta (mješovita poljoprivredna proizvodnja) i dva privredna društva što čini 19 (PG-PS). Ova gazdinstva baveći se proizvodnjom biljnih i animalnih proizvoda na vlastitim gazdinstvima ostvaruju dohodak prodajom primarnih proizvoda putem otkupljivača odnosno programa podsticajnih mjera u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Na području općine Sapna **obrazovanje** se odvija u okviru jedne osnovne škole (OŠ „Sapna“) -sa nastavom organizovanom u 5 područnih škola i jedne srednje škole (MSŠ „Sapna“).

JU Dom zdravlja Sapna registrovana je za obavljanje **primarne zdravstvene zaštite**, koja je organizovana sa: 4 (četiri) tima porodične medicine, zdravstvenom zaštitom predškolske djece, zdravstvenom zaštitom žena, hitnom medicinskom pomoći (HMP), higijensko epidemiološkom službom (HES), stomatološkom službom za djecu i odrasle, laboratorijom.

JU Centar za socijalni rad Sapna je javni servis Općine Sapna i kao takav svojom organizacijom rada i kontinuiranim poboljšanjem socijalnih usluga zadovoljava potrebe krajnjeg korisnika.

Općina Sapna sa aspekta **sigurnosti**, može se reći predstavlja relativno sigurnu lokalnu zajednicu.

Sapna ima relativno razvijenu mrežu putova koja je jednim dijelom modernizirana (asfaltirana). U osnovi saobraćajnu infrastrukturu karakteriše nerazvijenost - veoma nizak broj kilometara putova viših kategorija po km², mala propusna moć i nepovoljna struktura, ali i loš kvalitet mreže na dijelu lokalne putne infrastrukture. **Cestovnu mrežu** najvećim dijelom čine lokalne ceste (66 km), dok regionalne ceste (22,8) čine regionalni pravci R 456 granica entiteta (Priboj) – Sapna - granica entiteta (Karakaj) i R 456a Sapna - Međeđa - Kalesija.

Na prostoru općine Sapna postoji još i kategorija putova koji spadaju u zemljane puteve, putove koji vode u poljoprivredna imanja, šumske putove, te prilazne putove čija dužina iznosi cca 690 km. Navedni putovi evidentirani su u nadležnoj Službi za katastar zemljišta u općini Sapna, što znači da se oni vode (u Katastru zemljišta) kao društvena svojina. Lokalni i nekategorisani putovi imaju veoma značajnu ulogu kao infrastrukturni objekti.

Pokrivenost općine **javnim rasvjetom** je oko 70 % naseljenih mjesta, naime skoro sve mjesne zajednice općine Sapna su u sistemu javne rasvjete, samo je nekoliko mjesnih zajednica i naseljenih dijelova u okviru mjesnih zajednica koje nije pokriveno javnom rasvjetom.

Sistemom vodosnabdijevanja upravlja JKP «Sapna» d.o.o. Sapna. Vodoprivredni objekti za snabdijevanje pitkom vodom na području općine su bunari, kaptaze sa odgovarajućom opremom, postrojenja za prečišćavanje vode za piće, rezervoari, cjevovodi i drugi pripadajući objekti. Na području Općine postoje izvorišta Ploče, Vrelo, Kalilo i Orlov potok kojima upravlja JKP «Sapna» i određen broj manjih izvorišta, kaptaza i vodovodnih sistema kojima upravljaju sami građani ili su povjereni na upravljanje mjesnim zajednicama.

Kanalizacioni sistem na području Općine Sapna je pod ingerencijama i upravljanjem JKP «Sapna». Odvođenje fekalija i otpadnih voda uglavnom je rješavano na različite načine i to najčešće odvođenjem fekalija i otpadnih voda izgrađenim sistemom kanalizacije, bez ugrađenih uređaja za prečišćavanje, u potoke i rijeke na teritoriji općine Sapna i izgradnjom individualnih odgovarajućih septika. Ovakav način rješavanja pitanja otpadnih voda predstavlja velik problem sa stanovišta očuvanja i zaštite sredine.

Obavljanje **komunalnih djelatnosti** - sakupljanje, odvoz i deponovanje otpada vrši Javno komunalno preduzeće Sapna d.o.o. Sapna. Ukupna pokrivenost svih mjesnih zajednica na području općine Sapna uslugom prikupljanja i odvozom komunalnog otpada je cca 90 %. Koncept upravljanja otpadom u općini Sapna, dobro funkcioniše. JKP „Sapna“ odlaganje otpada vrši na Regionalnu sanitarnu deponiju Crni vrh Zvornik koju je Općina Sapna osnovala sa još osam općina iz regije Zvornik (Zvornik, Kalesija, Osmaci, Vlasenica, Milići, Bratunac, Srebrenica, Šekovići).

Kada je u pitanju sistem telekomunikacija na području općine Sapna izgrađena je fiksna telekomunikaciona mreža putem koje djeluje jedan operater u fiksnoj telefoniji BH Telecom Sarajevo.

Mobilna telefonija na području općine Sapna također je razvijena, jer su prisutni signali sva tri BH operatera: BH Mobile, HT Eronet i M-tel. Strategija razvoja fiksnih mreža BH Telecom-a na području općine Sapna je postepeni prelazak na optičku kablovsku infrastrukturu.

Rizici i izazovi

Jedan od izazova sa kojima se suočava Općina Sapna je evidentno smanjenje broja djece i u osnovnom i u srednjem obrazovanju. Razlog smanjenja polaznika osnovnih škola, svakako treba tražiti u činjenici smanjenog ukupnog broja djece i nataliteta, ali i migracija u veće centre koji nudi veće mogućnosti barem kad je riječ o srednjoškolskom obrazovanju. Porodice su očigledno ekonomski demotivisane za rađanje većeg broja djece, pri čemu savremeni način života pomjera granice rađanja ka starijem dobu.

Također, trenutno u Sapni ne postoji ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje, čije je osnivanje planirano u narednom periodu.

Rizik u segmentu ruralnog razvoja i bolje iskorištenosti poljoprivrednih resursa na području općine Sapna predstavlja nizak nivo planiranja ruralnog razvoja na višim nivoima vlasti, izostanak podrške viših nivoa vlasti razvoju ruralnih područja te nedostajući sistem otkupa proizvoda, a za koji je prethodno neophodno obezbijediti krajnji plasman.

2. Strateški pravci razvoja općine Sapna za naredni trogodišnji period

Strategija razvoja općine Sapna za period 2021-2027. godina je definisala i uskladila razvojne pravce i prioritete sa ključnim strateškim dokumentima na kantonalnom i federalnom nivou.

Imajući u vidu SWOT analizu i strateške pravce vizija općine Sapna glasi:

Prostor na kojem se želi živjeti, u kojem su unapređeni uslovi za kvalitetno življenje i boravak svih stanovnika. Općina Sapna je poželjna destinacija za odrastanje djece, zabavu omladine i uzor brige o starijima i ima dobre uslove za rad. Mjesto izvrsnosti koje drugi prepoznaju i žele ga posjetiti i uzeti kao dobar primjer.

Strateški pravci razvoja definiraju se na osnovu upoređivanja sadašnjeg stanja i kretanja u ključnim oblastima razvoja općine Sapna sa trendovima u širem okruženju, kao i strateškim usmjerenjima Tuzlanskog kantona, FBiH i BiH, što će biti mjerljivo eliminacijom postojećih slabosti i prijetnji usmjerenih iskorištenju snaga i raspoloživih prilika datih u SWOT analizi baziranoj na socio-ekonomskoj analizi. Strateško fokusiranje usmjereno je kako u pravcima razvoja privrede i poljoprivrede tako i u pravcu razvoja infrastrukture i iskorištenju turističkih potencijala.

Stoga su predloženi i sljedeći strateški pravci:

- Smanjiti štetne uticaje na životnu sredinu kao i rizike od prirodnih nesreća sistemskim upravljanjem otpadom, vodama i zemljištem uz modernizirani infrastrukturni razvoj i energetske efikasnost;
- Poboljšati uslove kvaliteta života, rada i odmora građana kvalitetnim društvenim uslugama i kulturno-sportskim sadržajima s ciljem razvoja općine Sapna kao mjesta ugodnog življenja;
- Iskoristiti prirodne i zemljišne potencijale za razvijanje privrednih i poduzetničkih aktivnosti te razvijati turističku ponudu iskorištavanjem kulturno-historijskog naslijeđa, posebno u sektoru uslužnih djelatnosti i agroturizma.

Objasnenje strateških pravaca općine Sapna

Smanjiti štetne uticaje na životnu sredinu kao i rizike od prirodnih nesreća sistemskim upravljanjem otpadom, vodama i zemljištem uz modernizirani infrastrukturni razvoj i energetske efikasnost;

U narednom strateškom periodu neophodno je raditi na unapređenju jačanja kapaciteta Službe civilne zaštite i Vatrogasnog društva da ublaži i pravovremeno odgovori na posljedice prirodnih nepogoda, poplava i klizišta, kao i visok stepen mogućnosti izbijanja požara. Potrebno je provoditi mjere zaštite od poplava uz i u riječnim koritima te implementirati mjere sanacije klizišta što bi trebalo biti i vodeća aktivnost Općine u ovom segmentu.

Općina Sapna uvela je sistemsko prikupljanje otpada na cijelom području općine Sapna te putem Javnog komunalnog preduzeća Sapna isto depunuje (odlaže) na Regionalnu deponiju Crni vrh čiji je i suosnivač. Kapaciteti deponije trenutno su zadovoljavajući i nisu ograničeni. U cilju smanjenja količine otpada potrebno je uspostaviti sistem selekcije i sortiranja otpada.

Odvodnja otpadnih voda u većini naselja riješena je izgradnjom manjih kanalizacionih kolektora, ali i dalje ostaje potreba za dovršetkom glavnog kanalizacionog kolektora u centralnom dijelu općine Sapna i izgradnjom prečišćivača otpadnih voda na istom, kao i izgradnje manjeg prečišćivača na kanalizacionim kolektorima naselja Vitinica i Kovačevići te da se postojeće komunalno preduzeće adekvatno opremi za ove namjene. Posebnu pažnju treba posvetiti zaštiti izvorišta i vodozahvata pitke vode u skladu sa zakonskim regulativama.

Primjena mjera energetske efikasnosti i korištenje obnovljivih izvora energije omogućilo bi racionalno korištenje energije i smanjenje zagađenja zraka i na ovom polju se već intenzivno radi, naročito u oblasti javne rasvjete. Primjenom novih tehnologija i mjera energetske efikasnosti uz energetske tranzicije dovelo bi se do racionalnijeg korištenja energije, smanjenja troškova nabavke energenata kao i do većeg stepena zaštite okoline.

Moderan infrastrukturni razvoj ogledao bi se modernizacijom kako vodovodne tako i putne infrastrukture i njenim unapređenjem.

Poboljšati uslove kvaliteta života, rada i odmora građana kvalitetnim društvenim uslugama i kulturno-sportskim sadržajima, s ciljem razvoja općine Sapna kao mjesta ugodnog življenja;

U narednom periodu potrebno je iskoristiti aktivne omladinske, sportske i kulturnoumjetničke organizacije te uz njihov aktivizam i volonterizam u saradnji sa lokalnom zajednicom i lokalnim poduzetnicima poboljšati kvalitet kulturnih, rekreativnih i sportskih sadržaja. Uz potporu budžetskim sredstvima planirati podršku mladim bračnim parovima i porodicama sa djecom te nastaviti podsticaj majkama porodiljama.

Neophodno je za lokalnu zajednicu da zajedno sa kulturnim i sportskim organizacijama, obrazovnim institucijama, uz podršku udruženja mladih raditi na unapređenju inkluzivnog obrazovanja te kulturnog i sportskog razvoja, a u saradnji sa Centrom za socijalni rad pojačati kapacitete koji će se baviti pitanjima porodice i mladih. Izgraditi neophodnu infrastrukturu gdje bi se odvijao najveći dio kulturnih i sportskih manifestacija tipa poligona i kulturnih centara.

Iskoristiti prirodne i zemljišne potencijale za razvijanje privrednih i poduzetničkih aktivnosti te razvijati turističku ponudu iskorištavanjem kulturno-historijskog naslijeđa, posebno u sektoru uslužnih djelatnosti i agroturizma;

Privredni razvoj općine Sapna treba se kretati u pravcu iskorištavanja prirodnih resursa, privlačenja interesa potencijalnih investitora za ulaganje i pokretanje novih biznisa u općini Sapna te u pravcu uspješnog poslovanja. Potrebno je uraditi analize te poduzeti inicijative za stvaranje novih radnih mjesta u ovoj oblasti. Posebno je važno unapređenje prostora već određenih lokacija pogodnih za izgradnju novih privrednih kapaciteta te privlačenje novih investicija, kao i unapređenje odnosa između javne uprave i privatnog sektora sa posebnim akcentom na privrednike lokalnog porijekla sa uspješnim biznisima van općine Sapna.

Privredni razvoj od posebnog je značaja za svaku lokalnu zajednicu, a u općini Sapna poluga razvoja može biti i komercijalizacija kulturno-historijskog naslijeđa, prirodnog bogatstva jezera i šumskih kompleksa za sportsko-rekreativne aktivnosti te podsticanje i promocija agrarnog sektora i unapređenje agroturizma i uslužnih djelatnosti.

Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe je resurs kojim raspolaže općina Sapna te je neophodan bolji način korištenja ovog bogatog naslijeđa i razvoj turizma ka prepoznatljivoj turističkoj destinaciji.

Na osnovu prethodno definiranih strateških pravaca definirani su glavni pravci razvoja i upravljanja istim u narednom periodu u vidu tri strateška cilja koji redom odgovaraju prethodno postavljenim strateškim fokusima.

4.3. Strateški ciljevi sa indikatorima

Strateški ciljevi su:

1. Promocija stanja i potreba
2. Upravljanje razvojem
3. Unapređenje društvenih potreba za kvalitet življenja

Očekivani uticaj strateških ciljeva na sveukupni razvoj općine Sapna u narednom periodu pratit će se i sagledavati putem sljedećih indikatora:

Strateški cilj (SC) 1: Promocija stanja i potreba

Ovaj strateški cilj odgovara identificiranim potrebama opisanim u trećem strateškom fokusu koji je usmjeren prema:

- privrednom razvoju i to u pravcu iskorištavanja prirodnih resursa, prostora i izgradnje privrednih zona za privlačenje investitora;
- unapređenju turističke ponude;
- zaštite i komercijalizacije kulturno-historijskog naslijeđa te
- unapređenju agrarnog sektora i agroturizma ka prepoznatljivoj turističkoj destinaciji.

Ostvarenje ovog strateškog cilja mjerit će se sljedećim indikatorima:

- U planiranom strateškom periodu (2021-2027. godina) broj zaposlenih je veći za najmanje 5,0 % u odnosu na stopu zaposlenosti u 2020. godini.
- U planiranom strateškom periodu (2021-2027. godina) broj specijaliziranih registriranih poljoprivrednih gazdinstava i obrta je veći za najmanje 50 % u odnosu na broj registriranih u 2020. godini.
- U planiranom strateškom periodu (2021-2027. godina) broj organiziranih turističkih posjeta veći je za najmanje 50 % u odnosu na broj posjeta u 2020. godini.

Za svaki indikator definirana je polazna i ciljna vrijednost.

Strateški cilj (SC) 2: Upravljanje razvojem

Ovaj strateški cilj odgovara identificiranim potrebama opisanim u prvom strateškom fokusu, koji je usmjeren razvoju i uređenju komunalne djelatnosti, upravljanju rizicima od prirodnih i drugih nesreća te izgradnji moderne i pristupačne infrastrukture koja odgovara razvoju same općine.

Izradom i usvajanjem prostorno-planske dokumentacije (Prostorni plan općine Sapna period 2013-2033. godina, dokumenata nižeg ranga - regulacionih planova) određeni su ciljevi razvoja i upotreba zemljišta u datom periodu.

Iako su učinjeni značajni naponi na unapređenju kvaliteta sistema vodosnabdijevanja, i dalje je potrebno kontinuirano raditi na ovom problemu koji će u narednom periodu, a zbog sve učestalijih sušnih godina

i neravnomjerno raspoređenih kišnih i odsustva sniježnih padavina, dovesti do smanjenja akumulacije vodnih resursa u izvorištima. Rješavanje pitanja vodosnabdijevanja trebalo bi biti strateško pitanje odnosno straški projekat kojeg je neophodno rješavati.

Sistem upravljanja otpadnim vodama i kanalizacijom treba rješavati nastavkom izgradnje primarnih kanalizacionih kolektora i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, dok je za prikupljanje i zbrinjavanje čvrstog riješeno izgradnjom deponije Crni vrh.

Lokalna saobraćajna infrastruktura izgrađena u proteklih dvadesetak godina dotrajala je te ne zadovoljava uslove odvijanja saobraćaja i koju je neophodno renovirati i sanirati. Sistem zimskog održavanja je riješen te je održavanje lokalne infrastrukture na zadovoljavajućem nivou uz izdvajanje novčanih sredstava iz Budžeta Općine.

Javna rasvjeta djelomično je izgrađena, a ista prati trednove energetske efikasnosti i ista je idejnim rješenjima planirana da obuhvati 90 % naselja i putnih pravaca.

Strateški cilj (SC) 3: Unapređenje društvenih potreba za kvalitet življenja

Treći strateški cilj odgovara identificiranim potrebama u drugom strateškom fokusu koji teži ka kvalitetnom pristupu zdravstvenoj zaštiti u općini Sapna, koji je u velikoj mjeri otežan zbog specijalističkih usluga koje se pružaju van općine Sapna u većim domovima zdravlja ili UKC Tuzla, a sve zbog nedovoljnih iznosa sredstava koja se izdvajaju za finansiranje ljekara pojedinih specijalističkih struka. Potrebno je pronaći rješenja kako bi se postojeći kadrovski i tehnički kapaciteti proširili te dobila adekvatna zdravstvena zaštita za stanovništvo na prostoru općine Sapna.

Predškolsko obrazovanje na području općine nije zastupljeno, kako zbog same razuđenosti općine, tako i zbog velike nezaposlenosti stanovništva, na čemu će se djelovati u periodu važenja ove strategije. U općini Sapna nastava se obavlja u jednoj centalnoj i pet područnih osnovoj škola, a sistem osnovnog obrazovanja je u kantonlnoj nadležnosti. Za kvalitetniju izvedbu nastave potrebna su nova tehnička rješenja i ulaganja u nastavna pomagala. Srednjoškolsko obrazovanje obavlja se u jednoj mješovitoj srednjoj školi sa više usmjerenja i zanimanja. Kako u osnovnom tako i srednjem obrazovanju potrebna su ulaganja u školsku infrastrukturu i modernizaciju školskih prostorija.

Kao još uvijek mlada općina, mnoga sportska i kulturna društva postižu zapažene rezultate posljednjih godina, gdje se naročito ističe Bošnjačka zajednica kulture Preporod Sapna sa svojim vokalno-instrumentalnim sastavom. Već dugi niz godina poznata je i manifestacija Sapanjsko ljetno, gdje se u vremenu godišnjih odmora u ljetnom periodu organiziraju kulturna dešavanja, a kada velik broj stanovnika općine Sapna dolazi iz inostranstva i provodi godišnje odmore na ovim prostorima.

3. Prioriteti, mjere i strateški projekti

Prioriteti predstavljaju ključna polja i smjerove djelovanja za ostvarenje vizije i strateških ciljeva i kao takvi imaju najveći uticaj na razvoj, odnosno ostvarenje strateških indikatora. Prioriteti svoju osnovanost pronalaze iz utvrđenih rezultata strateške platforme i grupisani su prema strateškim ciljevima.

Pregled prioriteta po strateškim ciljevima:

Strateški cilj 1: Promocija stanja i potreba

- Prioritet 1.1. Unapređenje poslovnog okruženja

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Uspostavljanje poslovnih zona
- Uspostavljanje poslovnih veza sa građanima koji imaju razvijen biznis van općine Sapna
- Organizacija manifestacije Dan jabuke i pekmeza i stvaranje preduslova za ubrzaniji privredni razvoj prostora općine Sapna

- Prioritet 1.2. Sistemska i organizirana podrška profitabilnoj poljoprivrednoj proizvodnji

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Edukativno-savjetodavne usluge i unapređenje proizvodnje
- Podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji

- Prioritet 1.3. Razvoj turizma i revijalnog sporta na prostoru općine Sapna

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Uređenje kulturno-historijskih dobara
- Razvoj revijalnih turističko-sportskih manifestacija – Wia Majejica
- Izgradnja turističkih objekata i uređenje lokaliteta za odmor u prirodi

Strateški cilj 2: Upravljanje razvojem

- Prioritet 2.1. Unapređena vodna infrastruktura

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Izgradnja kanalizacionih sistema
- Izgradnja sistema za prečišćavanje
- Dostatno vodosnabdijevanje
- Unapređenje sistema komunalne infrastrukture

- Prioritet 2.2. Putna infrastruktura

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Modernizacije putne infrastrukture

- Prioritet 2.3. Energetska efikasnost

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Energetski učinkovita javna rasvjeta
- Korištenje obnovljivih izvora energije i utopljanje javnih objekata

- Prioritet 2.4. Održivo upravljanje rizicima od prirodnih i drugih nesreća

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Jačanje kapaciteta za pružanje odgovora na prirodne i druge nesreće

Strateški cilj 3: Unapređenje društvenih potreba za kvalitet življenja

- Prioritet 3.1. Unapređenje sistema socijalne zaštite

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Osnaživanje sistema socijalne zaštite na prostoru općine Sapna

- Prioritet 3.2. Poticanje osamostaljivanja i razvoja NVO i udruženja građana

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Osnaživanje NVO i udruženja građana

- Prioritet 3.3. Razvoj kulturnih i sportskih aktivnosti na prostoru općine Sapna

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Stvaranje uslova za održivi razvoj kulturnog života na prostoru općine Sapna
- Stvaranje uslova za održivi razvoj sportskog života na prostoru općine Sapna

- Prioritet 3.4. Djelotvorna, otvorena i odgovorna javna uprava

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Stvaranje uslova za efikasno održavanje sjednica i sastanaka u općini Sapna
- Unapređenje poslovanja općinske administracije

- Prioritet 3.5. Unapređenje kvaliteta pružanja usluga zdravstvene zaštite

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Prostorno-tehnička opremljenost Doma zdravlja Sapna

- Prioritet 3.6. Pобољшanje uslova rada i kvalitetnijeg odvijanja nastavnog procesa u predškolskim i školskim odgojno-obrazovnim ustanovama

Pripadajuće mjere za realizaciju prioriteta

- Modernizacija enterijera i informatičko opremanje JU MSŠ Sapna
- Unapređenje obrazovanja na području općine Sapna
- Uspostavljanje institucije predškolskog odgoja na prostoru općine Sapna

Strategijom razvoja Općine Sapna definisan je veliki broj projekata koji su organizovani u 26 mjera i 13 prioriteta. Navedeno je inkorporirano u Akcioni plan za planski period 2025- 2027. godina.

Akcioni plan nalazi se u prilogu dokumenta Smjernica za trogodišnje planiranje rada Općine Sapna za period 2025 - 2027. godina.

4. Indikativni finansijski okvir usklađen sa Strategijom razvoja Općine Sapna za period 2021-2027. godina

Strateški ciljevi	2025	2026	2027	Ukupno 2025-2027
SC1	400.000,00	649.000,00	854.000,00	1.903.000,00
SC2	1.975.000,00	3.050.000,00	5.575.000,00	10.600.000,00
SC3	921.500,00	446.500,00	286.500,00	1.654.500,00
UKUPNO	3.296.500,00			

Indikativni finansijski okvir za planski period 2025-2027. godina predstavlja pregled potrebnih finansijskih sredstava za implementaciju mjera. Strategijom razvoja Općine Sapna predviđena su finansijska sredstava za implementaciju prvog strateškog cilja u iznosu od 1.903.000,00 KM, drugog strateškog cilja u iznosu od 10.600.000,00 KM za navedeni period i trećeg strateškog cilja u iznosu od 1.645.500,00 KM. Ukupna vrijednost planiranih strateških projekata za planski period 2025-2027. godina iznosi **14.157.500,00** KM. Procenat planiranih sredstava koji se odnosi na budžetska sredstva je 16,73%, dok se preostalih 83,27% odnosi na ostale izvore finansiranja.

5. Odgovarajući indikatori strateških ciljeva iz Strategije razvoja općine Sapna za period 2021.-2027. godina

Strateški cilj 1.	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2027.)
Promocija stanja i potreba	Ukupan broj zaposlenih	616	1000
	Stepen nezaposlenosti	76,4	62
	Broj registriranih pravnih lica i obrta	154	210

Strateški cilj 2	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2027)
Upravljanje razvojem	Broj stanovnika obuhvaćenih komunalnim uslugama %	50	90
	Program upravljanja komunalnom infrastrukturom i komunalnim uslugama	1	5
	Broj završenih projekata energetske efikasnosti	2	25

Strateški cilj 3	Indikator (uticaja)	Polazna vrijednost (2020.)	Ciljna vrijednost (2027)
Unapređenje društvenih potreba za kvalitet življenja	Funkcionalnost i opremljenost kulturnih i sportskih objekata te javnih institucija	2	6

	Zadovoljstvo korisnika socijalnih usluga %	50	90
	Uslovi kvaliteta življenja izraženi kroz sveobuhvatnu sferu društvenog života	nepovoljan	zadovoljavajući

Napomena: Sve općinske službe su obavezne da prethodno definisane aktivnosti iz Akcionog plana uključe u svoje programe rada kako bi isti bili implementirani u narednom periodu i kako bi isti bili adekvatno podržani budžetom. Proces monitoringa implementacije navedenih aktivnosti i izvještavanja će se obavljati u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH, kao i Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH (član 14., 15. i 16.).

Prilog: Akcioni plan za period 2025.-2027. godina.

Dostavljeno:

- 1 x Služba za privredu, budžet i finansije,
- 1 x Služba za prostorno uređenje i građenje, geodetske i imovinsko-pravne poslove,
- 1 x Služba za i opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja
- 1 x Služba civilne zaštite
- 1 x a/a

Općinski načelnik

Zudin Mahmutovic